

BURO SANT EN CO
LANDSCHAPSARCHITECTUUR

BURCHTSTRAAT AUGUSTIJNENSTRAAT

GEMEENTE NIJMEGEN

EEN VISIE VOOR DE BINNENSTAD EN ONTWERPMODELLEN
VOOR DE HERINRICHTING VAN DE OPENBARE RUIMTE IN DE
AUGUSTIJNENSTRAAT EN BURCHTSTRAAT

april 2022
SELECTIE VAN TOTAAL

ONTWERPPRINCIPES

I. ONTWERPPRINCIPES

Op basis van de analyse en conceptuele visievorming op het niveau van de binnenstad, zijn hieronder de daaruit voortkomende ontwerpprincipes inzichtelijk gemaakt. De ontwerpprincipes zijn, anders dan bij de ontwerputgangspunten, te vertalen in ruimtelijke ingrepen. Voor elk ontwerpmodel is specifiek aangegeven op welke wijze invulling wordt gegeven aan deze ontwerpprincipes. Hieronder wordt per ontwerpprincipe een toelichting gegeven op de betekenis en grondslag hiervan.

BELEEFBAAR HOOGTEVERSCHIL

Het hoogteverschil van ongeveer 7,5 meter over een lengte van zo'n 500 meter in de Burchtstraat en Augustijnenstraat is uniek en bepaalt het karakter en onderscheidend vermogen van de binnenstad van Nijmegen. Het principe omvat het accentueren van het aanwezige hoogteverschil zodat het daadwerkelijk voelbaar en beleefbaar wordt.

CONTINUÏTEIT VAN DE LANGE LIJN

De Burchtstraat vormt één van de twee hoofdassen die de binnenstad rijk is. Het principe omvat het behouden van de lineariteit, opgespannen tussen Kelfkensbos en Grote Markt, door een continue lijnvoering binnen het profiel en over de gehele lijn consequent door te voeren. De lange lijn als hoofdas verdient een onderscheidende identiteit van allure.

LEESBARE ZONERING VAN HISTORISCHE WAARDE

De historische rijkdom van de Burchtstraat bevindt zich grotendeels onder het maaiveld. Rooilijnen zijn door de tijd heen verschoven en historische kelders zijn zichtbaar in de huidige profilering door een onderscheid in middenprofiel en 'stoepen'. Het principe omvat een profiel met een zonering in bijvoorbeeld materiaal waarmee de ondergrondse historie bovengronds wordt gebracht.

POORTWERKING BURCHTSTRAAT

De vier assen van het assenkruis starten of eindigen in een kopstuk, in de vorm van een plein of kade. De kop van de Burchtstraat wordt gevormd door het Kelfkensbos. Echter, dit plein is door zijn vorm, functie en doorkruising van infrastructuur zeer diffuus. Het principe omvat het introduceren van een kenmerkende entree die recht doen aan zijn plek van de historische vestingpoort.

UITLICHTEN WAARDEVOLLE GEBOUWEN

Verschillende waardevolle gebouwen in de Burchtstraat van vóór het bombardement zijn bespaard gebleven. Met de wederopbouw van de stad is een nieuwe historische laag aan de stad toegevoegd. Het principe omvat het uitlichten en benadrukken van aanwezige waardevolle gebouwen, daterend van de verdere historie tot de meer recente wederopbouw.

STRATEN ALS ECOLOGISCHE CORRIDORS

De binnenstad van Nijmegen heeft twee kern groengebieden, het Valkhofpark in het oosten en het Kronenburgerpark in het westen. De straten hebben een grote potentie om een oost-west verbinding te leggen tussen de kerngebieden. Het principe omvat het introduceren van divers groen met een ecologische meerwaarde.

WATER VASTHOUDEN

Zoals blijkt uit de analyse wordt het water tijdens (hevige) buien afgewenteld op de laagste delen van de stad. Om de problematiek van overlast in de lage delen en van droogte in de hogere delen in te perken, dient het water in de hogere delen vastgehouden te worden. Het principe omvat het vasthouden en vertragen van de waterafvoer en het lokaal laten infiltreren hiervan.

REDUCTIE HITTESTRESS

De gevoelstemperatuur in de binnenstad ligt tot ongeveer 7 graden Celcius hoger door de aanwezigheid van bebouwing en verharding en het ontbreken van voldoende groen. Het principe omvat het introduceren van vlak- en driedimensionaal groen om lokaal door deze verkoelende werking hittestress te reduceren.

STEDELIJKE ENSCENERING VAN LIJNEN EN PLEKKEN

De openbare ruimte van de binnenstad wordt gekarakteriseerd door de stedenbouwkundige opzet van 'plekken' en 'lijnen'. Echter, consistentie hierin ontbreekt en/of is verloren gegaan op sommige plekken. Het principe omvat het versterken van de stedelijke enscenering van 'plekken' op logische knooppunten binnen het stedelijk weefsel en 'lijnen' die deze in verbinding brengen.

INTERACTIE HOOFDSTRUCTUUR MET SCHARRELSTRUCTUUR

Binnen het assenkruis, de ring en de stadsstraten bevinden zich 'verborgen' binnenwerelden van uiteenlopende karakters. Het principe omvat het verweven van de binnen- en buitenwereld door het creëren van een momentum op de plek waar deze samenkomen.

LOGISCHE LOGISTIEK

De binnenstad wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van retail, horeca en cultuur. Logistiek is onlosmakelijk verbonden met deze functies en daarmee een randvoorwaarden binnen de vormgeving van de openbare ruimte. Het principe omvat het sterk reduceren van de impact hiervan door bijvoorbeeld de introductie van eenrichtingsverkeer, alternatieve vormen van logistiek ed.

RUIMTE VOOR VERBLIJVEN EN FLANEREN

Aan de ambitie van 'young vibe' wordt uiting gegeven door naast het traditionele gebruik van de winkelstraat als plek om te flaneren, sterk in te zetten op het creëren van aanleidingen om verblijven te stimuleren en de winkelstraat als bestemming vorm te geven. Het principe omvat het bieden van ruimte aan beide facetten.

RUIMTE VOOR FUNCTIES EN EVENEMENTEN

Het stedelijk weefsel wordt vanzelfsprekend gebruikt door functies en evenementen zoals de markt, Vierdaagse, kermis ed. Het principe omvat het niet onmogelijk maken van deze gebruiksvorm, maar het incorporeren hiervan binnen een sterk ruimtelijk concept wat prioriteit geeft aan alledaags gebruik als winkelstraat én bestemming.

ONTWERPMODELLEN
BURCHTSTRAAT - MODEL I

2. ONTWERPMODELLEN BURCHTSTRAAT - MODEL I

2.1 ONTWERPPRINCIPES

BELEEFBAAR HOOGTEVERSCHIL

Het huidige verloop van het hoogteverschil blijft gehandhaafd. Het aanwezige hoogteverschil wordt niet tot nauwelijks geaccentueerd waardoor het vergelijkbaar is aan de huidige beleving. De laanstructuur zou in enige mate de perspectiefwerking kunnen versterken.

CONTINUÏTEIT VAN DE LANGE LIJN

Het model benadrukt in sterke mate de lineairiteit van de Burchtstraat door een continu profiel over de gehele lijn, met uitzondering van de 'plekken' die de lijn onderbreken. Echter, dit zijn open plekken en doorbreken niet de zichtlijn.

LEESBARE ZONERING VAN HISTORISCHE WAARDE

De historische rooilijnen en zonering in de Burchtstraat zijn zichtbaar door onder andere het gebruik van verschillende materialen. Het middenprofiel bestaat uit een loper in halfverharding en de 'stoepen' uit een klinkermix. Bovendien komt de zonering tot uiting in een sterke verblijfskwaliteit in het middenprofiel en een 'doorgang' langs de gevels.

POORTWERKING BURCHTSTRAAT

Het 'Kelfkensplein' vormt een kenmerkende entree van de Burchtstraat én binnenstad die recht doet aan zijn plek van de historische vestingpoort. De loper met zijn onderscheid in materiaal en krachtige laanstructuur steekt hier door, over het plein, en nodigt mede door kunst als kopstuk uit om te betreden.

UITLICHTEN WAARDEVOLLE GEBOUWEN

Door het 'knippen' van de boomstructuur, dus het afwijken van het continue ritme en het open houden van de plek, worden aanwezige waardevolle gebouwen uitgelicht en benadrukt. De gebouwen, daterend van de verdere historie tot de meer recente wederopbouw, moeten nauwkeurig in kaart worden gebracht en als basis dienen voor een exacte uitwerking van het ontwerp.

STRATEN ALS ECOLOGISCHE CORRIDORS

De straten hebben een groene inrichting waardoor ze fungeren als ecologische corridor tussen de twee kern groengebieden, het Valkhofpark in het oosten en het Kronenburgerpark in het westen. De Burchtstraat heeft een robuuste boomstructuur met variëteit in soorten en verschillende 'strips' aan vlakgroen. Dit laatste geldt ook voor de Augustijnenstraat waar de bestaande boomstructuur al van ecologische waarde is.

WATER VASTHOUDEN

Om de problematiek van wateroverlast in de lage delen en van droogte in de hogere delen in te perken, wordt de waterafvoer in de straten vertraagd door de introductie van vlakgroen en het gebruik van halfverharding voor optimale infiltratie. In de Burchtstraat wordt aanvullend deels water vastgehouden door middel van open goten.

REDUCTIE HITTESTRESS

Om de gevoelstemperatuur in de binnenstad te reduceren wordt er door middel van driedimensionaal groen, namelijk een robuuste boomstructuur, schaduw gecreërd. Het vlakgroen, en dus de lagere hoeveelheid verharding, zorgt voor absorptie van warmte en dus een verkoelende werking.

STEDELIJKE ENSCENERING VAN LIJNEN EN PLEKKEN

De karakteriserende stedenbouwkundige opzet van 'plekken' en 'lijnen' wordt versterkt door de plekken een open karakter te geven in tegenstelling tot de lijnen die meer gesloten zijn door laanstructuren. Bovendien onderscheiden de plekken zich van de lijnen door ander soort materiaalgebruik. De plekken zijn bovendien de uitgelezen momenten om uiting te geven aan kunst.

INTERACTIE HOOFDSTRUCTUUR MET SCHARRELSTRUCTUUR

De 'verborgen' binnenwereld achter het stadhuis wordt verweven met de buitenwereld van de Burchtstraat door het creëren van een plek, zoals beschreven bij het vorige principe, waar deze samenkomen. Bovendien wordt het aanwezige groen in de zijstraten en aangrenzende stegen ingebed in robuust vlakgroen waardoor het oog eerder valt op deze scharrelstructuur.

LOGISCHE LOGISTIEK

Het profiel garandeert een logische logistiek door het vrijhouden van een breedte van minimaal 5,5 meter voor expeditie in één richting langs de gevel. Het bevoorraden van winkels aan beide kanten van de straat is gegarandeerd door toegankelijkheid van gevel naar gevel.

RUIMTE VOOR VERBLIJVEN EN FLANEREN

Naast het traditionele gebruik van de winkelstraat als plek om te flaneren, wat langs de gevels kan plaatsvinden zoals vandaag de dag, wordt sterk ingezet op verblijfskwaliteit op de loper. Ook hier kan geflaneerd worden, maar in een boulevard-achtige setting waar bijvoorbeeld zitten en spelen ook plaatsvindt, en niet doet denken aan een gemiddelde Nederlandse winkelstraat.

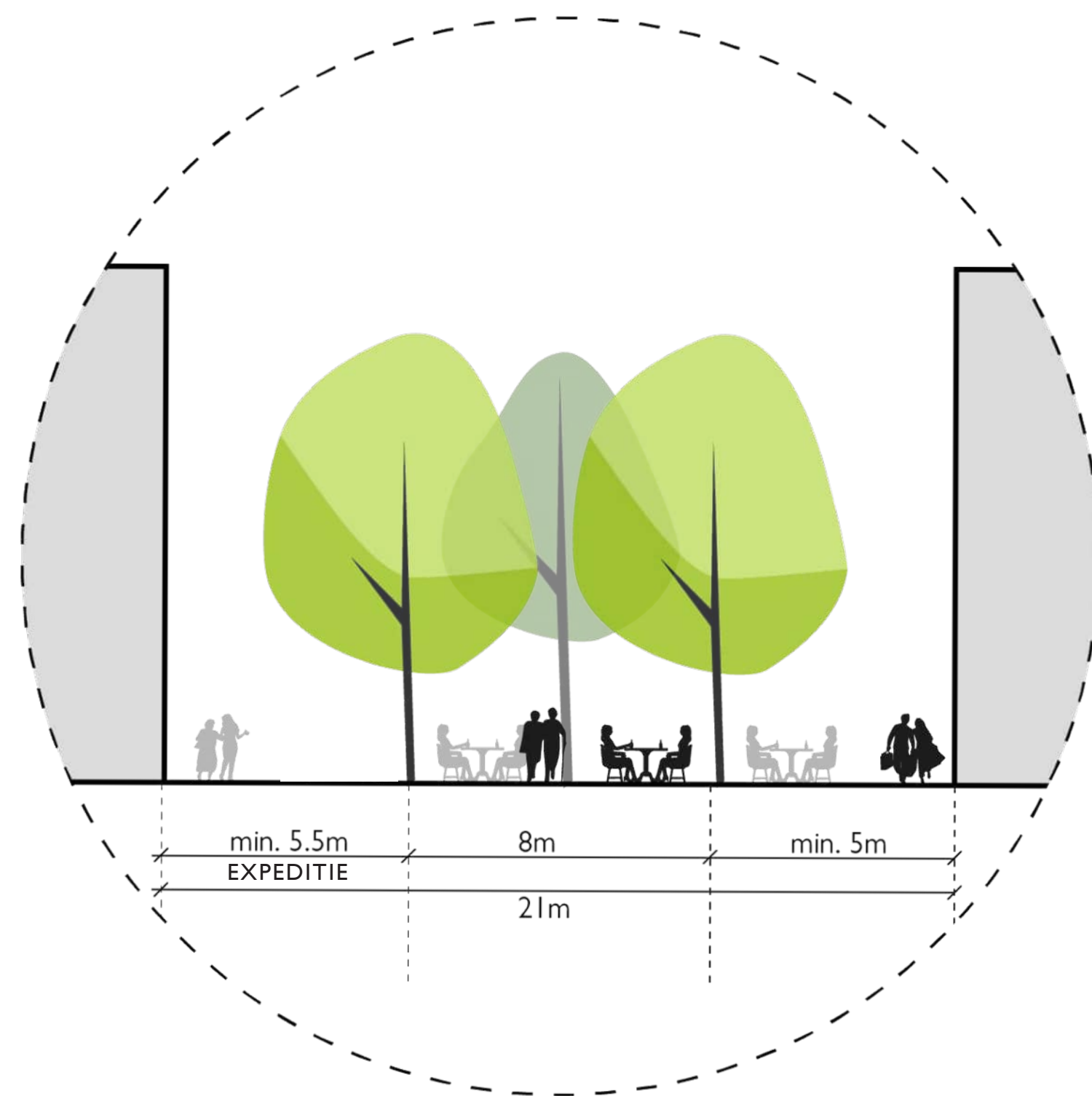

RUIMTE VOOR FUNCTIES EN EVENEMENTEN

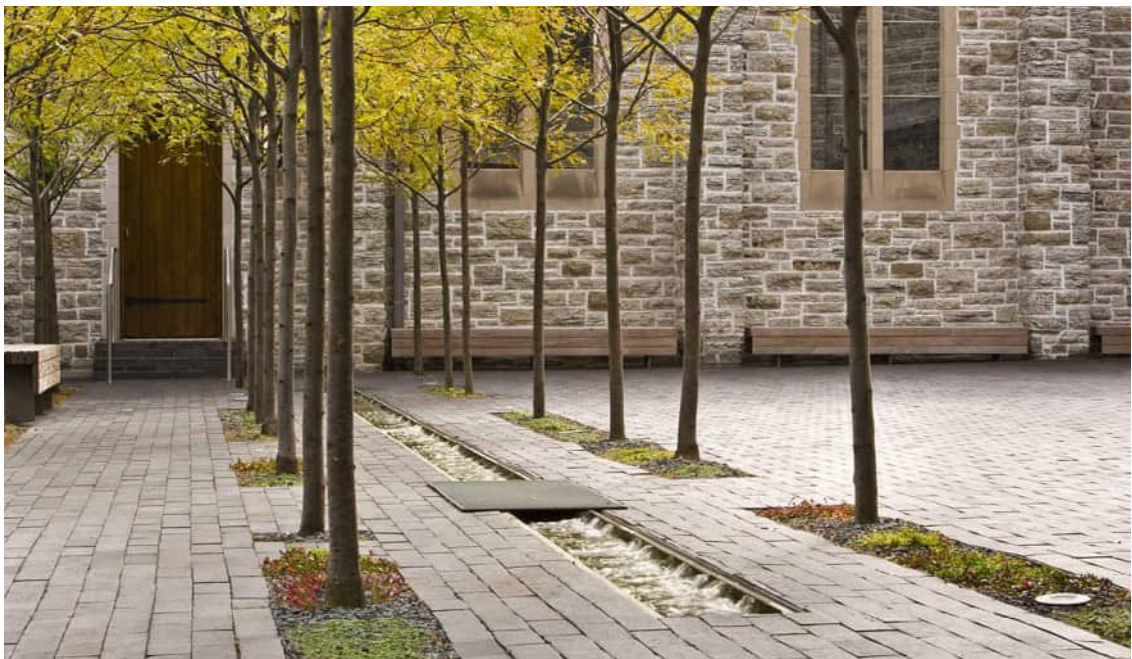
Doordat het model met name de hoogte in gaat, met een boomstructuur, en de ruimte van gevel tot gevel zeer open houdt, is het gebruik door functies en evenementen zoals de markt, Vierdaagse, kermis ed. goed voor te stellen. Onder het bomendak kunnen in ieder geval gebruiksvormen zoals de markt eenvoudig plaatsvinden.

2.2 PRINCIPEPROFIEL ‘BOULEVARD VAN ALLURE’

Het eerste ontwerpmodel voor de Burchtstraat heeft het principe van een boulevard met een uitstraling en sfeer van allure. Drie centrale bomenrijen geven structuur aan het straatprofiel en bevinden zich in een zone van halfverharding waar groene ‘strips’ voor het nodige groen zorgen en de lineairiteit accentueren. ‘Wangen’ van klinkers geven uitdrukking aan de historische gevellijnen en definiëren zones van stromen en verblijven. De functionele zone voor onder andere expeditie is gewaarborgd met een minimale breedte van 5,5 meter in de ‘wang’. Het verblijven van flaneren, winkelen, spelen, sporten en relaxen is flexibel maar zal door de profilering en de aanwezigheid van zitgelegenheden in de lijn van bomen, geconcentreerd zijn binnen het middenprofiel.

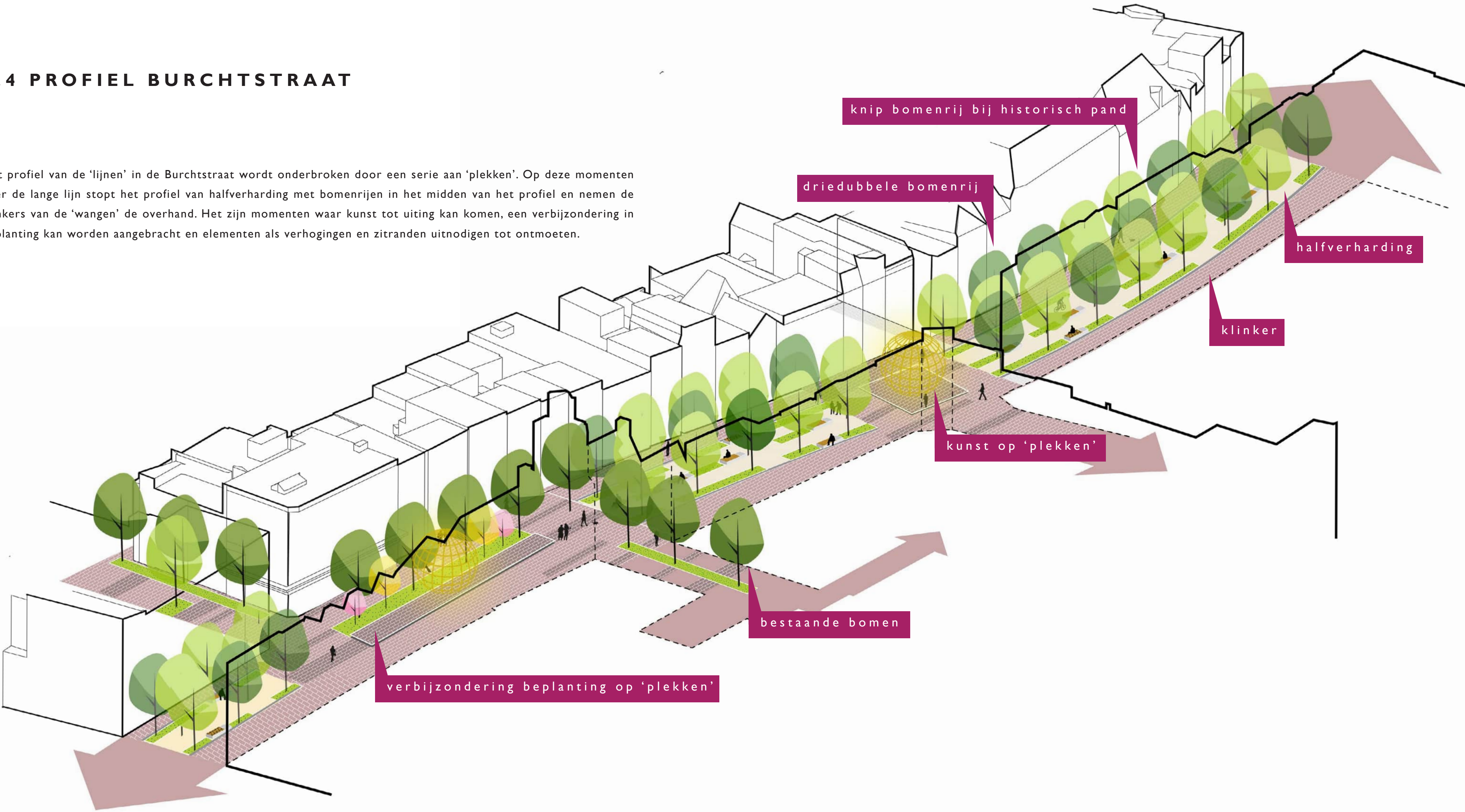

2.3 SFEERBEELDEN

2.4 PROFIEL BURCHTSTRAAT

Het profiel van de 'lijnen' in de Burchtstraat wordt onderbroken door een serie aan 'plekken'. Op deze momenten over de lange lijn stopt het profiel van halfverharding met bomenrijen in het midden van het profiel en nemen de klinkers van de 'wangen' de overhand. Het zijn momenten waar kunst tot uiting kan komen, een verbijzondering in beplanting kan worden aangebracht en elementen als verhogingen en zitranden uitnodigen tot ontmoeten.

2.5 ISOMETRIE ‘KELFKENSPLEIN’ - ‘AUGUSTIJNENPLEIN’

Het principe van ‘plekken’ en ‘lijnen’ continueert tot aan het ‘Augustijnenplein’. De Grote Markt als plek schakelt het profiel van de Burchtstraat en de Augustijnenstraat aaneen. De bestaande bomenrij op de Grote Markt wordt verrijkt met een doorlopend profiel vanaf de Burchtstraat en een toevoeging als ‘begin’ van de Augustijnenstraat. De monumentale historische gebouwen op de Grote Markt worden extra tot uitdrukking gebracht met een waterspiegel waarin daarnaast de aanwezige én nieuwe kunst een plek kan krijgen. Een groot zitmeubel stimuleert om te verblijven in tegenstelling tot het huidige dominant functionele gebruik. De Augustijnenstraat heeft reeds een rijk profiel door de aanwezige volwassen bomen. Voor dit profiel zijn twee ontwerpmodellen ontwikkeld die verder worden toegelicht in hoofdstuk acht. Tot slot, het bestaande busplein zal een enorme kwaliteitsimpuls krijgen met de transformatie tot ‘pocketpark’.

2.6 IMPRESSIEBEELDEN

Vogelvlucht perspectief - Burchtstraat vanaf Kelfkensbos

'Kelfkensplein' als entree vanaf Kelfkensbos tot de Burchtstraat

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

Burchtstraat - zicht richting Grote Markt

ONTWERPMODELLEN
BURCHTSTRAAT - MODEL 2

3. ONTWERPMODELLEN BURCHTSTRAAT - MODEL 2

3.1 ONTWERPPRINCIPES

BELEEFBAAR HOOGTEVERSCHIL

In het tweede model wordt het aanwezige hoogteverschil in sterke mate geaccentueerd door het introduceren van een robuuste getraptheid in het middendeel van het profiel. De cascades verspringen subtiel van zijde over de gehele lijn en worden begeleid door flauwe hellingen aan weerszijden.

CONTINUÏTEIT VAN DE LANGE LIJN

Het model benadrukt met enige mate de lineairiteit van de Burchtstraat doordat het zicht over de gehele lijn tot aan de Grote Markt, afhankelijk van de positie binnen het profiel, wordt gegarandeerd. Echter, door het licht verspringen van het profiel wordt de lineairiteit met enige mate verstoord.

LEESBARE ZONERING VAN HISTORISCHE WAARDE

De historische rooilijnen en zonering in de Burchtstraat zijn zichtbaar door het gebruik van verschillende materialen en de totaal andere invulling. De cascades liggen op de grens van de 'stoepen', die zich door het verschil in materiaal, namelijk een klinkermix, in nog sterkere mate onderscheiden van het middenprofiel.

POORTWERKING BURCHTSTRAAT

Het 'Kelfkensplein' vormt een uitnodigende entree van de Burchtstraat én binnenstad. Door de aanwezige bomen met de voeten ruim in het groen te zetten, oogt het voornamelijk verharde plein hier uitgesproken groen waardoor het uitnodigt om te betreden. Ook hier kan kunst het momentum als entree versterken.

UITLICHTEN WAARDEVOLLE GEBOUWEN

Het verspringen van het profiel is een middel om aanwezige waardevolle gebouwen uit te lichten en te benadrukken. Bovendien, gespeeld kan worden met de positie van heesters en bomen. De gebouwen, daterend van de verdere historie tot de meer recente wederopbouw, moeten nauwkeurig in kaart worden gebracht en als basis dienen voor een exacte uitwerking van het ontwerp.

STRATEN ALS ECOLOGISCHE CORRIDORS

De straten hebben een groene inrichting waardoor ze fungeren als ecologische corridor tussen de twee kern groengebieden, het Valkhofpark in het oosten en het Kronenburgerpark in het westen. De Burchtstraat heeft een robuuste groenstructuur met variëteit in onderbeplanting en hogere heesters en bomen. Door het grote aaneengesloten oppervlak aan groen is het meer robuust en dus meer kansrijk als waardige ecologische corridor.

WATER VASTHOUDEN

Om de problematiek van wateroverlast in de lage delen en van droogte in de hogere delen in te perken, wordt de waterafvoer in de straten vertraagd door de introductie van vlakgroen en het introduceren van tredes. Het water gaat via goten geleidelijk naar beneden en wordt op plekken met meer ruimte in een waterspel langer vastgehouden voordat het verder stroomt.

REDUCTIE HITTESTRESS

Om de gevoelstemperatuur in de binnenstad te reduceren wordt er door middel van driedimensionaal groen, namelijk groepen heesters en bomen, schaduw gecreëerd. Het vlakgroen, en dus de lagere hoeveelheid verharding, zorgt voor absorptie van warmte en dus een verkoelende werking.

STEDELIJKE ENSCENERING VAN LIJNEN EN PLEKKEN

De karakteriserende stedenbouwkundige opzet van 'plekken' en 'lijnen' wordt versterkt door de plekken te verbijzonderen door middel van een waterspel met vormen van kunst. Bovendien op de plekken wordt het profiel van de cascade in de lijn onderbroken.

INTERACTIE HOOFDSTRUCTUUR MET SCHARRELSTRUCTUUR

De 'verborgen' binnenwereld achter het stadhuis wordt verweven met de buitenwereld van de Burchtstraat door het creëren van een plek, zoals beschreven bij het vorige principe, waar deze samenkomen. Bovendien wordt het materiaal van de plek omgevouwen in de zijstraten en aangrenzende stegen en wijst het waterspel op momenten subtiel richting deze scharrelstructuur.

LOGISCHE LOGISTIEK

Het profiel garandeert een logische logistiek door het vrijhouden van een breedte van minimaal 5 meter voor expeditie in één richting langs de gevel. Het bevoorraden van winkels aan beide kanten van de straat is gegarandeerd door toegankelijkheid van gevel naar gevel. Op momenten waar de cascades van niveau verschillen kunnen deze overgestoken worden.

RUIMTE VOOR VERBLIJVEN EN FLANEREN

Naast het traditionele gebruik van de winkelstraat als plek om te flaneren, wat langs de gevels kan plaatsvinden zoals vandaag de dag, wordt sterk ingezet op verblijfskwaliteit op de cascades. De cascades nodigen uit plaats te nemen, te spelen of een praatje te maken. Verblijven op de cascade doet het bezoek aan een traditionele winkelstraat vergeten en voelt als een lommerijke plek.

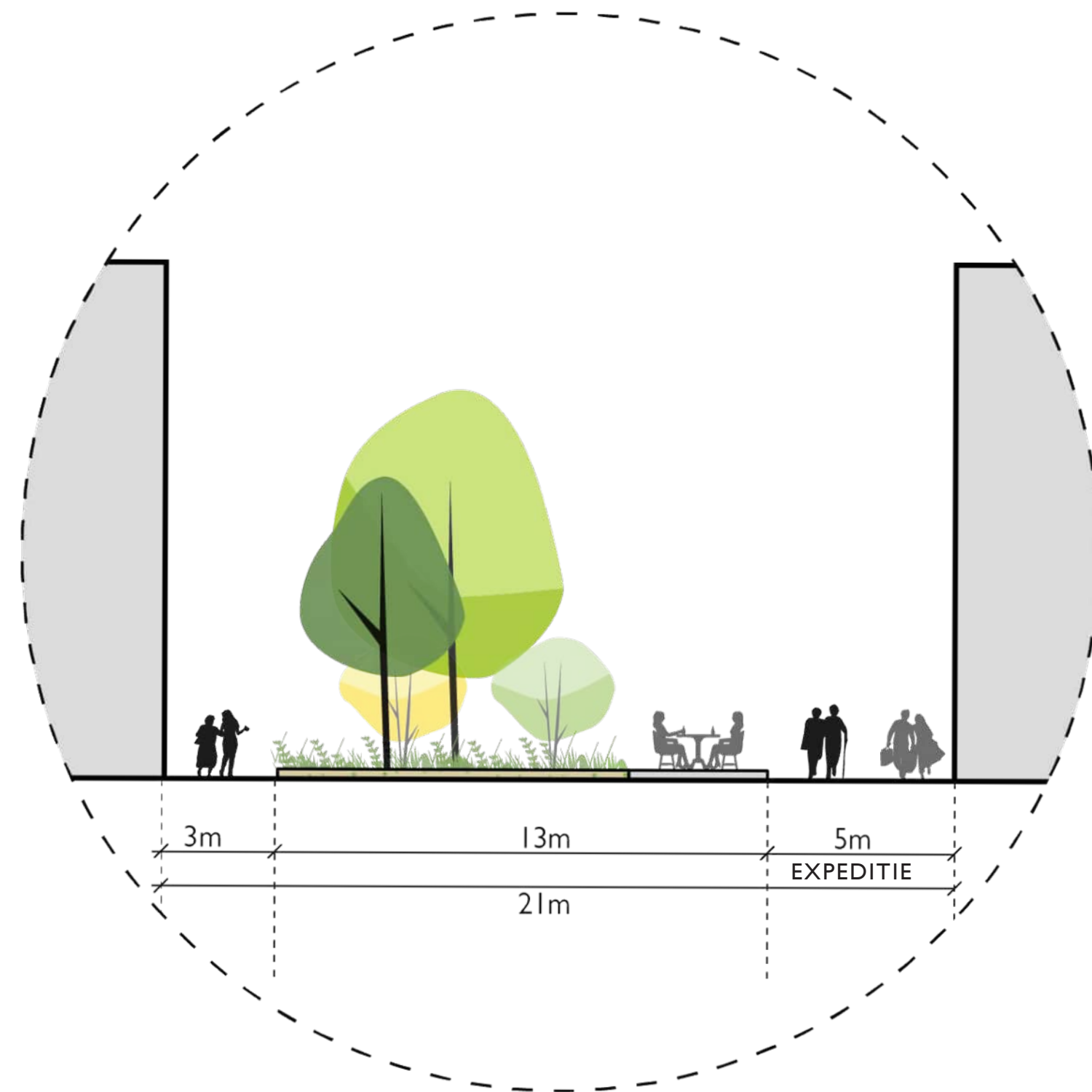

RUIMTE VOOR FUNCTIES EN EVENEMENTEN

Door het introduceren van niveauverschillen binnen de 'lijnen' is het gebruik door functies en evenementen zoals de markt, Vierdaagse, kermis ed. uitdagend maar niet onmogelijk. Op de 'plekken' en op open plekken op de cascades zijn in ieder geval gebruiksvormen zoals de markt voorstelbaar.

3.2 PRINCIPEPROFIEL ‘STADSCASCADES’

Het tweede ontwerpmodel voor de Burchtstraat heeft het principe van stadscascades. Het aanwezige hoogteverschil wordt optimaal benut door in een circa 13 meter breed profiel tredes te creëren. Deze tredes bevatten zowel groen als verblijfsplekken in natuursteen voor bijvoorbeeld terrassen. De functionele zone voor onder andere expeditie is gewaarborgd met een minimale breedte van 5 meter alternerend langs één van de gevels. Flaneren en winkelen zal voornamelijk in de randen gebeuren terwijl spelen, sporten en relaxen voornamelijk op de cascades zal plaatsvinden.

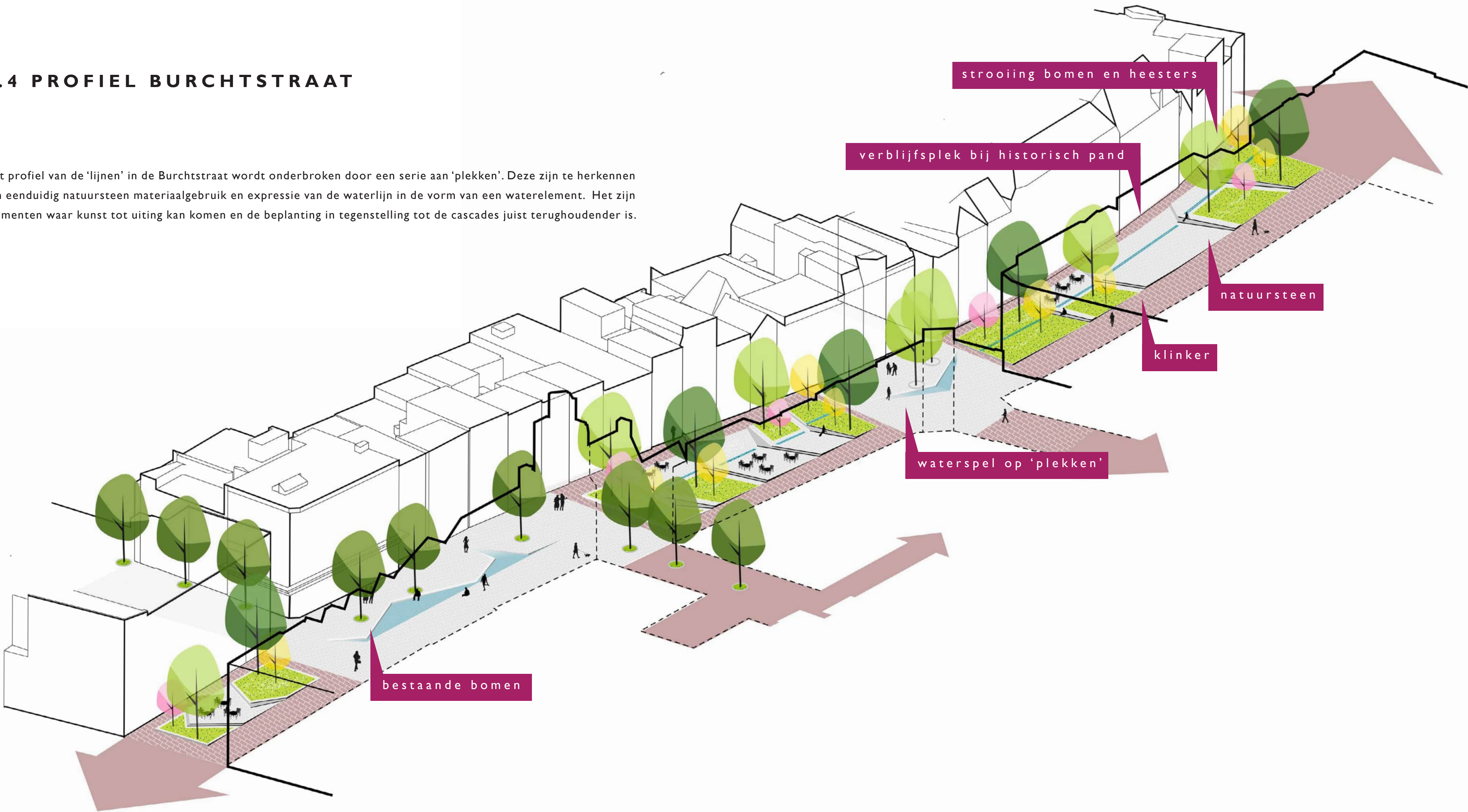

3.3 SFEERBEELDEN

3.4 PROFIEL BURCHTSTRAAT

Het profiel van de 'lijnen' in de Burchtstraat wordt onderbroken door een serie aan 'plekken'. Deze zijn te herkennen aan eenduidig natuursteen materiaalgebruik en expressie van de waterlijn in de vorm van een waterelement. Het zijn momenten waar kunst tot uiting kan komen en de beplanting in tegenstelling tot de cascades juist terughoudender is.

3.5 ISOMETRIE 'KELFKENSPLEIN' - 'AUGUSTIJNENPLEIN'

Het principe van 'plekken' en 'lijnen' continueert tot aan het 'Augustijnenplein'. De Grote Markt als plek schakelt het profiel van de Burchtstraat en de Augustijnenstraat aaneen. De bestaande bomenrij op de Grote Markt zal sterk vergroend worden met zowel vlakgroen als heesters en meerstammige bomen. Deze groenzoom wordt omsloten aan de kant van het plein met een stadsbank van allure waar ontmoeten en aanschouwen centraal staat. In tegenstelling tot het eerste model start de Grote Markt als plek al vanaf de Broerstraat en Grotestraat en is het plein dominant ten aanzien van het profiel van de Augustijnenstraat. Vergelijkbaar als op de plekken in de Burchtstraat zal de waterlijn tot uiting komen in een waterspel. De Augustijnenstraat heeft reeds een rijk profiel door de aanwezige volwassen bomen. Voor dit profiel zijn twee ontwerpmodellen ontwikkeld die verder worden toegelicht in hoofdstuk acht. Tot slot, het bestaande busplein zal een enorme kwaliteitsimpuls krijgen met de transformatie tot 'pocketpark'.

3.6 IMPRESSIEBEELDEN

Vogelvlucht perspectief - Burchtstraat vanaf Kelfkensbos

‘Kelfkensplein’ als entree vanaf Kelfkensbos tot de Burchtstraat

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

Burchtstraat - zicht richting 'Kelfkensplein'

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

Burchtstraat - zicht richting Grote Markt

ONTWERPMODELLEN
BURCHTSTRAAT - MODEL 3

4. ONTWERPMODELLEN BURCHTSTRAAT - MODEL 3

4.1 ONTWERPPRINCIPES

BELEEFBAAR HOOGTEVERSCHIL

In het derde model wordt het aanwezige hoogteverschil niet tot nauwelijks geaccentueerd. In tegenstelling tot het hoogteverschil over de lange lijn, wordt een nieuwe vorm van hoogteverschil gecreëerd, namelijk in de hoogte, in de vorm van 'plooingen' binnen het profiel.

CONTINUÏTEIT VAN DE LANGE LIJN

Het model laat de lineariteit van de Burchtstraat grotendeels los en speelt juist in op intiemere plekken die de lijn 'remmen' in zijn loop. Echter, door het continue open middenprofiel van 4,5 meter waarlangs de vlakken verspringen is enige vorm van lineariteit bewaard gebleven.

LEESBARE ZONERING VAN HISTORISCHE WAARDE

De historische rooilijnen en zonering in de Burchtstraat zijn zichtbaar door het gebruik van verschillende materialen. Het middenprofiel bestaat uit natuursteen en de 'stoepen' uit een klinkermix. De vlakken groen zijn speels gepositioneerd over de grens van de zones.

POORTWERKING BURCHTSTRAAT

Het 'Kelfkensplein' vormt een uitnodigende entree van de Burchtstraat én binnenstad. Doordat groene 'scherven' de straat uitlopen het plein op en ook de watergoot de straat uitsteekt, oogt de entree van de Burchtstraat als een lommerijke parkstructuur. Ook hier is de toevoeging van kunst een middel om extra allure te geven aan de entree als momentum.

UITLICHTEN WAARDEVOLLE GEBOUWEN

Door de speelse positionering van de groene vlakken kan eenvoudig ruimte voor aanwezige waardevolle gebouwen vrijgehouden worden waardoor deze extra worden uitgelicht en benadrukt. Bovendien, op de plekken waar gevels meer mogen worden verstoepd kan juist gespeeld worden met hoogte en de positie van heesters en bomen. De gebouwen, daterend van de verdere historie tot de meer recente wederopbouw, moeten nauwkeurig in kaart worden gebracht en als basis dienen voor een exacte uitwerking van het ontwerp.

STRATEN ALS ECOLOGISCHE CORRIDORS

De straten hebben een groene inrichting waardoor ze fungeren als ecologische corridor tussen de twee kern groengebieden, het Valkhofpark in het oosten en het Kronenburgerpark in het westen. De Burchtstraat heeft een gestrooide groenstructuur bestaande uit een soort stapstenen voor ecologie. De stapstenen kennen een variëteit in onderbeplanting en hogere heesters en bomen.

WATER VASTHOUDEN

Om de problematiek van wateroverlast in de lage delen in te perken, wordt de waterafvoer in de straten vertraagd door een open watergoot die in verbinding staat met die van de Stikke Hezelstraat. Het water gaat via deze goot geleidelijk naar beneden. Met een verdere uitwerking van het ontwerp zullen sommige groenvlakken naar beneden plooiën waardoor water ook wordt vastgehouden en de problematiek van droogte ook wordt aangepakt.

REDUCTIE HITTESTRESS

Om de gevoelstemperatuur in de binnenstad te reduceren wordt er door middel van driedimensionaal groen, namelijk groepen heesters en bomen, schaduw gecreëerd. Het vlakgroen, en dus de lagere hoeveelheid verharding, zorgt voor absorptie van warmte en dus een verkoelende werking. Daarnaast is het verhoogde groen in combinatie met de speelse positionering effectief voor het breken van de wind waardoor een aantrekkelijk micro-klimaat wordt gecreëerd.

STEDELIJKE ENSCENERING VAN LIJNEN EN PLEKKEN

De karakteriserende stedenbouwkundige opzet van 'plekken' en 'lijnen' wordt in enige mate doorgevoerd doordat de vlakken groen op de plekken tot een meer bijzonder element kunnen transformeren. Te denken valt aan een vloeiende zitrand rondom het gehele vlak.

INTERACTIE HOOFDSTRUCTUUR MET SCHARRELSTRUCTUUR

De 'verborgen' binnenwereld achter het stadhuis wordt verweven met de buitenwereld van de Burchtstraat door het sturen van de looprichting richting zijstraten en aangrenzende stegen door middel van de positionering van de groenvlakken. Op deze plekken is een meer open karakter en wijzen de vlakken in de richting van de scharrelstructuur. Bovendien zullen de huidige bomen in de zijstraten en stegen met de voeten in groene scherven komen te staan.

LOGISCHE LOGISTIEK

Het profiel garandeert een logische logistiek door het vrijhouden van een breedte van minimaal 4,5 meter voor expeditie in één richting in het midden van het profiel. Het bevoorraden van winkels aan beide kanten van de straat is gegarandeerd door toegankelijkheid van gevel naar gevel. Tussen de groenvlakken kan overgestoken worden van de ene naar de andere kant.

RUIMTE VOOR VERBLIJVEN EN FLANEREN

Naast het traditionele gebruik van de winkelstraat als plek om te flaneren, wat langs de gevels kan plaatsvinden zoals vandaag de dag, wordt sterk ingezet op verblijfskwaliteit tussen de verhoogde groenvlakken en in het middenprofiel. Flaneren tussen het verhoogde groen doet lijken aan een bezoek aan een park. Zitgelegenheid en speelplekken bevinden zich op beschutte en intieme plekken tussen het groen.

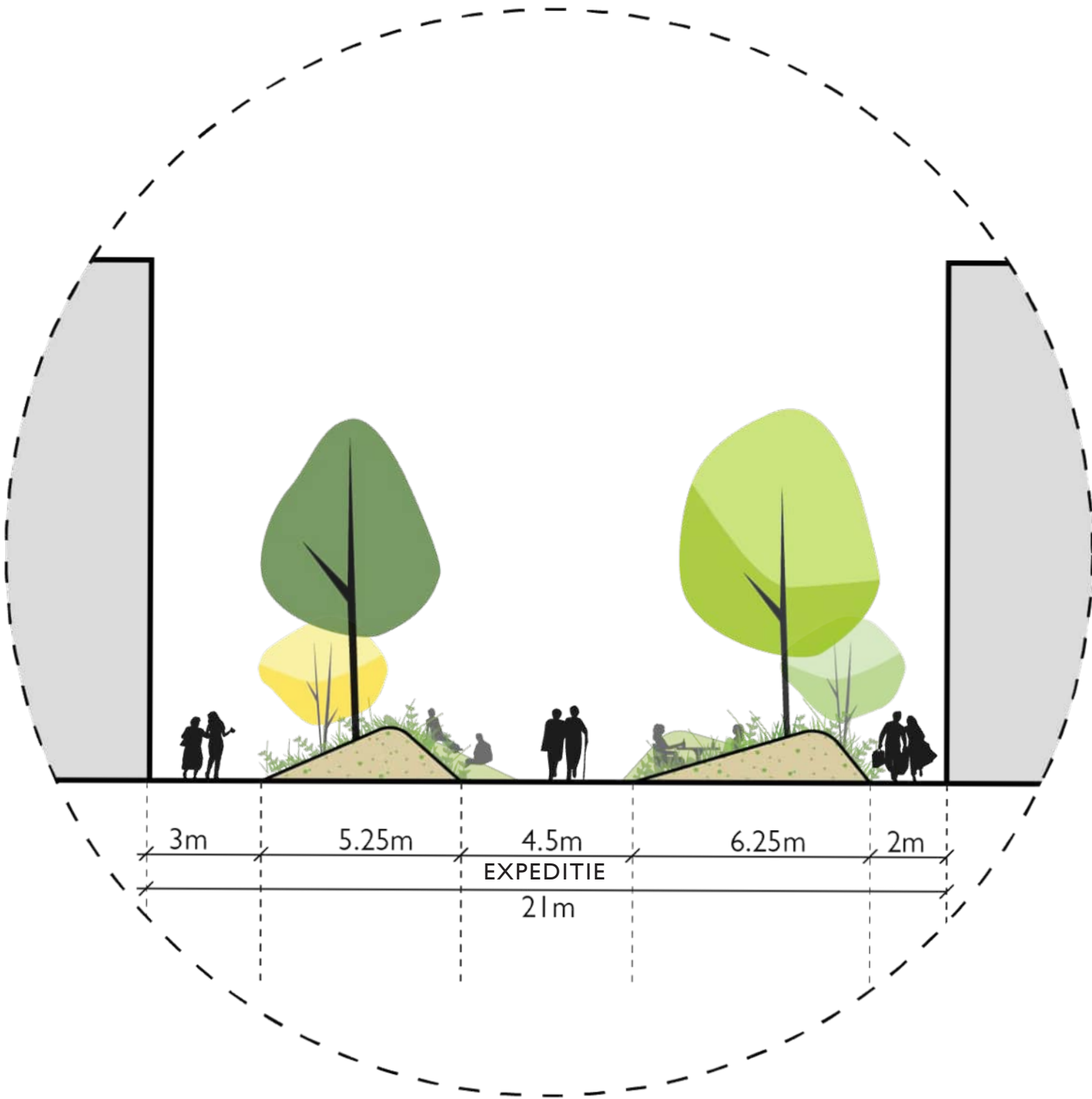

RUIMTE VOOR FUNCTIES EN EVENEMENTEN

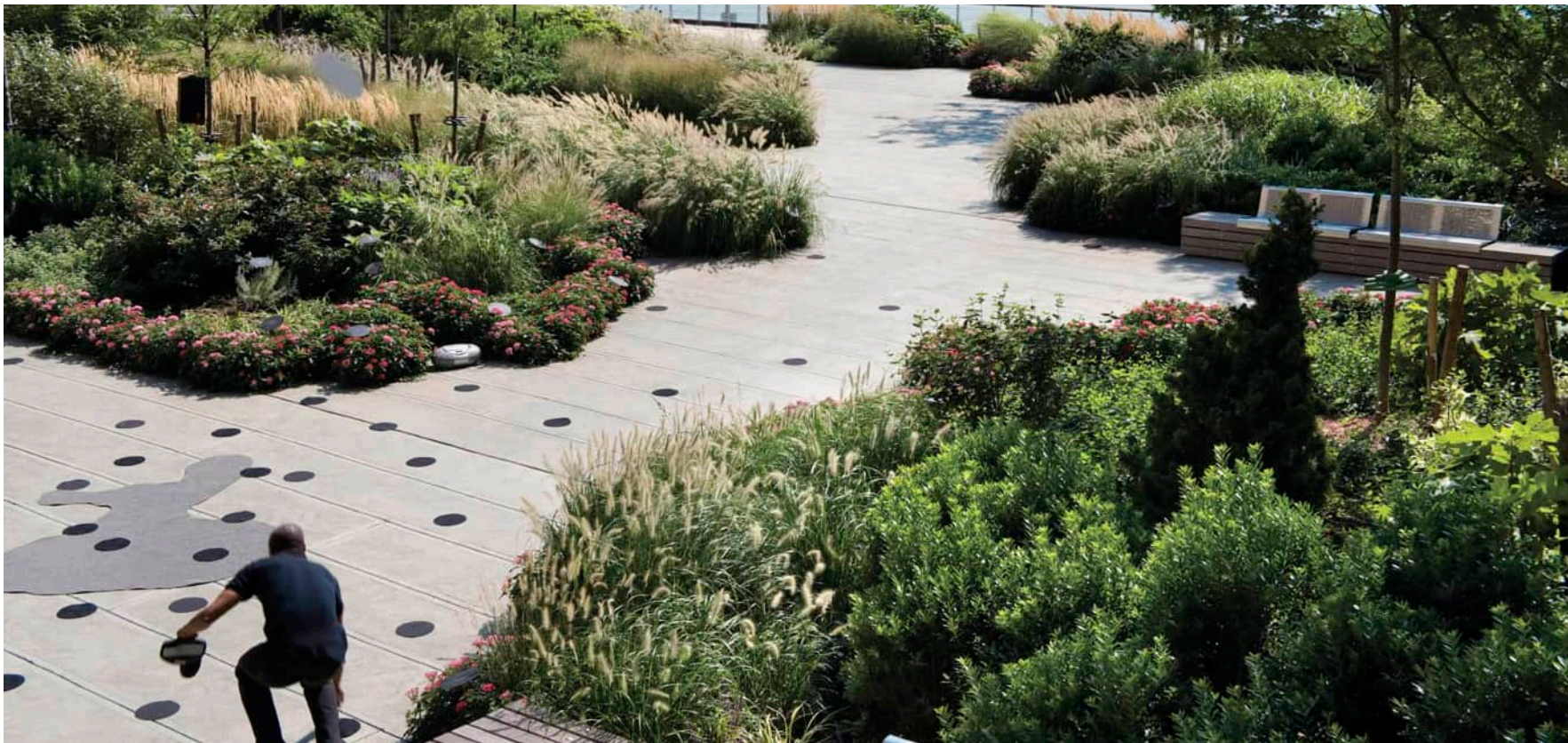
Door het introduceren van verhoogd groen is het gebruik door functies en evenementen zoals de markt, Vierdaagse, kermis ed. uitdagend maar niet onmogelijk. Op de open plekken tussen het verhoogde groen en op plekken zoals de Grote Markt zijn in ieder geval gebruiksvormen zoals de markt voorstelbaar.

4.2 PRINCIPEPROFIEL ‘GEPLOOID LANDSCHAP’

Het derde ontwerpmodel voor de Burchtstraat ziet het profiel van de straat als één geplooid landschap. Winkelend publiek, passanten en bewoners kunnen langs de gevels wandelen door de aanwezigheid van 2 en 3 meter brede zones in klinker. Echter, het profiel nodigt uit om echt te flaneren in de centrale zone tussen verhoogd groen en andersvan materiaalgebruik, namelijk natuursteen. Deze zone is tevens de functionele zone voor onder andere expeditie met een minimale breedte van 4,5 meter. Het verhoogde groen maakt nog steeds mogelijk vanaf deze zone, al dan niet door vaste planten en heesters, naar de panden te kijken. Het reliëf aan weerszijden maakt dat een wandeling door de straat niet hoeft aan te voelen als een wandeling door een winkelstraat maar eerder door een lommerijk landschap. Het groen bevat op momenten zitranden en biedt daar waar niet aanwezig ruimte voor verblijven van sporten, spelen en relaxen.

4.3 SFEERBEELDEN

4.4 PROFIEL BURCHTSTRAAT

Het principe van 'lijnen' en 'plekken' kent een minder dominante aanwezigheid in dit model. Door de positionering en hoogtewerking van het groen ontstaan kleine 'plekken' langs de hele lijn. Wel wordt bijvoorbeeld op het 'Stadhuisplein' gereageerd op de aanwezige monumentale gebouwen. De lijn van de karakteristieke entree-trap doorsnijdt het groen.

The diagram illustrates a 3D perspective of a street profile for Burchtstraat. It shows a row of buildings on the left, with a series of green spaces and trees planted along the sidewalk. The street is paved with a mix of materials, including brick (klinker) and natural stone (natuursteen). The green spaces are designed as small, irregular 'spots' of vegetation, with some areas being raised (verhoogd groen). The trees are a mix of existing (bestaande bomen) and new plantings (strooiing bomen en heesters). A specific area is designated as a 'verblijfsplek bij historisch pand' (stay spot near historical building). The overall design aims to create a more integrated and less dominant green environment.

4.4 PROFIEL BURCHTSTRAAT

Het principe van 'lijnen' en 'plekken' kent een minder dominante aanwezigheid in dit model. Door de positionering en hoogtewerking van het groen ontstaan kleine 'plekken' langs de hele lijn. Wel wordt bijvoorbeeld op het 'Stadhuisplein' gereageerd op de aanwezige monumentale gebouwen. De lijn van de karakteristieke entree-trap doorsnijdt het groen.

The diagram illustrates a street profile with a series of buildings on the left and a series of green spaces along the street. The green spaces are defined by a black line that runs along the street, creating a series of small, irregular green areas. These areas are populated with various types of trees and shrubs, represented by different colored circles and shapes. The street itself is shown as a series of red and grey rectangular blocks, indicating different paving materials. A large, light blue arrow points from the bottom left towards the street, and a smaller, light blue arrow points from the bottom right towards the street. The overall scene is a perspective view of a street with a series of buildings on the left and a series of green spaces along the street.

strooïng bomen en heesters

verblijfsplek bij historisch pand

natuursteen

klinker

bestaande bomen

verhoogd groen

4.5 ISOMETRIE 'KELFKENSPLEIN' - 'AUGUSTIJNENPLEIN'

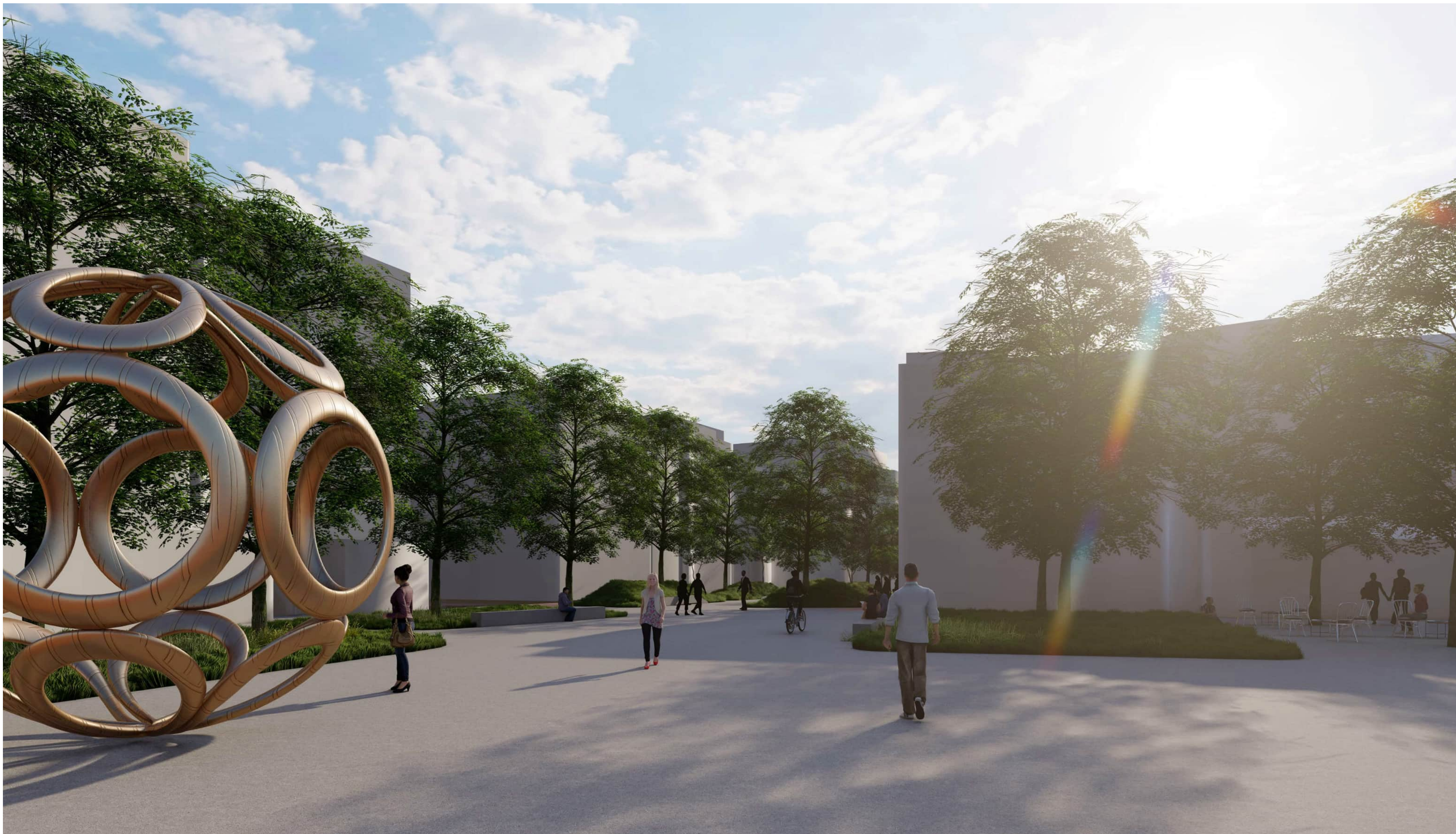
Daar waar in de Burchtstraat het groen aan weerszijden alterneert, zal op de Grote Markt de bestaande bomenrij sterk worden vergroend met zowel vlakgroen als heesters en meerstammige bomen. Het creëren van reliëf zal waar mogelijk worden toegepast. De centrale watergoot van de Burchtstraat wordt verbonden met die van de Stikke Hezelstraat. In tegenstelling tot de andere modellen zal in dit model gezocht worden naar mogelijkheden voor maximale vergroening in de 'hoeken' van het plein en op de Grote Markt zelf. De Augustijnenstraat heeft reeds een rijk profiel door de aanwezige volwassen bomen. Voor dit profiel zijn twee ontwerpmodellen ontwikkeld die verder worden toegelicht in hoofdstuk acht. Tot slot, het bestaande busplein zal een enorme kwaliteitsimpuls krijgen met de transformatie tot 'pocketpark'.

4.6 IMPRESSIEBEELDEN

Vogelvlucht perspectief - Burchtstraat vanaf Kelfkensbos

‘Kelfkensplein’ als entree vanaf Kelfkensbos tot de Burchtstraat

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

Burchtstraat - zicht richting Stadhuis

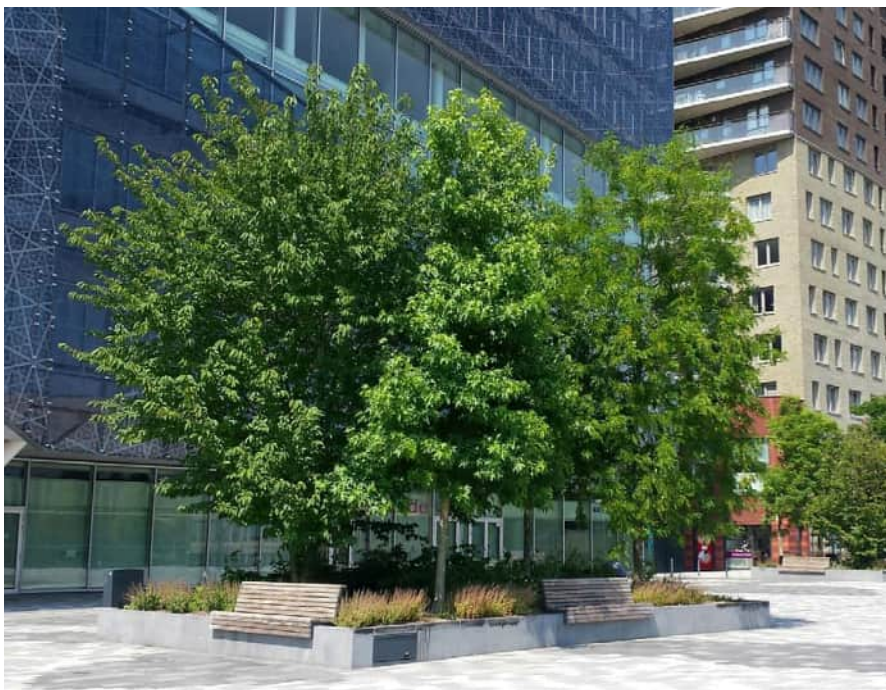
Burchtstraat - zicht richting Grote Markt

ONTWERPMODELLEN
AUGUSTIJNENSTRAAT

5. ONTWERPMODELLEN AUGUSTIJNENSTRAAT

5.1 SFEERBEELDEN
AUGUSTIJNENSTRAAT

‘AUGUSTIJNENPLEIN’

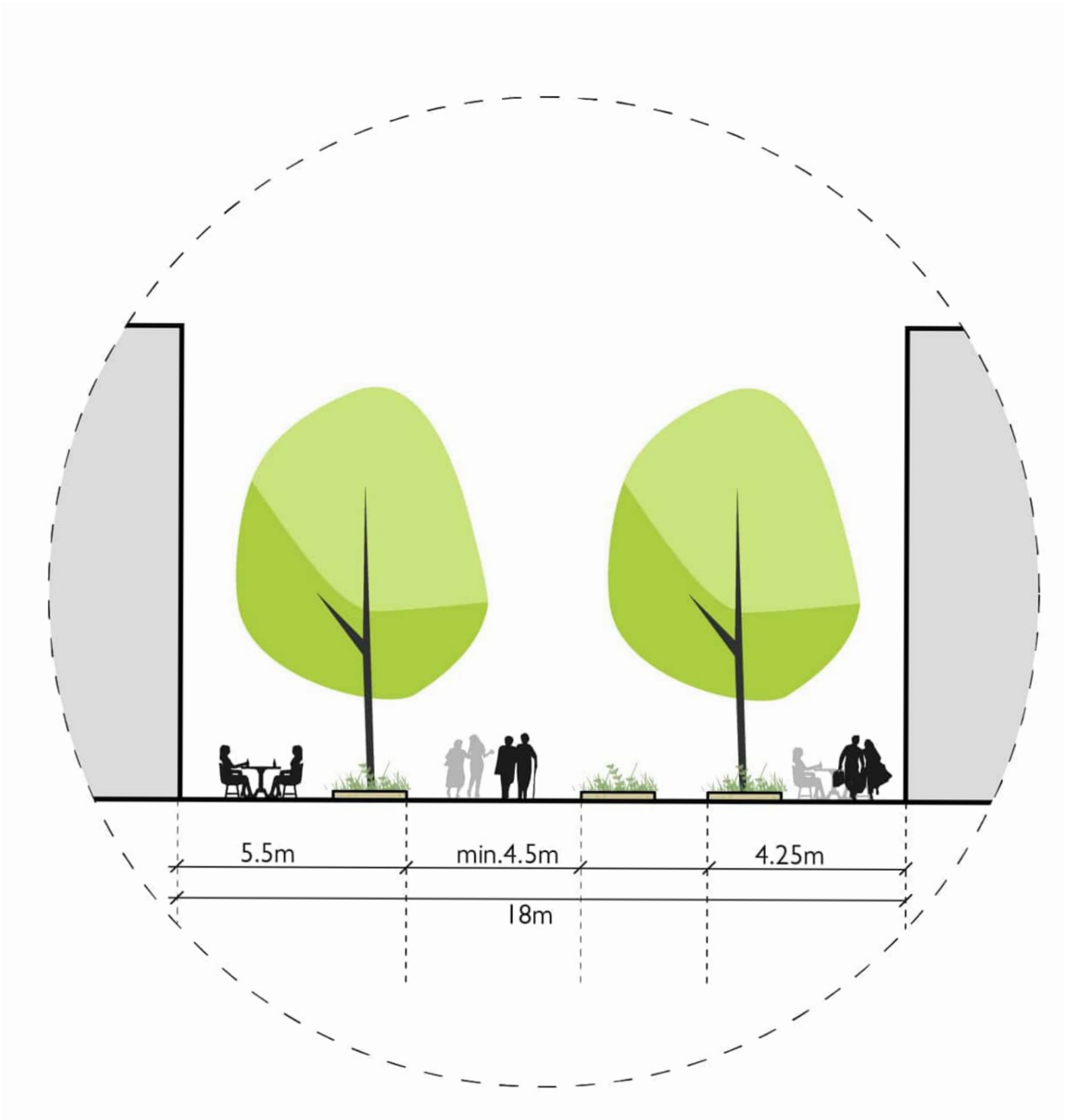
Met het mogelijk verdwijnen van de laatste buslijn die zijn halte heeft op het huidige Plein 1944, bestaat de mogelijkheid om het plein een andere invulling en bestemming te geven. Qua naam doet het lijken alsof de ruimte van Plein 1944 één geheel vormt. Hoe dit in de geschiedenis het geval was, is dat vandaag de dag niet meer het geval. De ruimte aan de kop van de Augustijnenstraat vraagt om een onderscheidende inrichting én naam. Het ‘Augustijnenplein’ heeft de potentie om als waar ‘pocketpark’ te fungeren. De over-gedimensioneerde profielen aan verharding vragen om een groene invulling met minimale functionele zones voor logistiek en dergelijke. Het ‘Augustijnenplein’ als pocketpark geeft niet alleen de ruimte de invulling waar het om vraagt maar ook de Augustijnenstraat een duidelijke entree en positieve effecten op het gebied van ecologie en klimaat.

5.2 PRINCIPEPROFIELEN AUGUSTIJNENSTRAAT

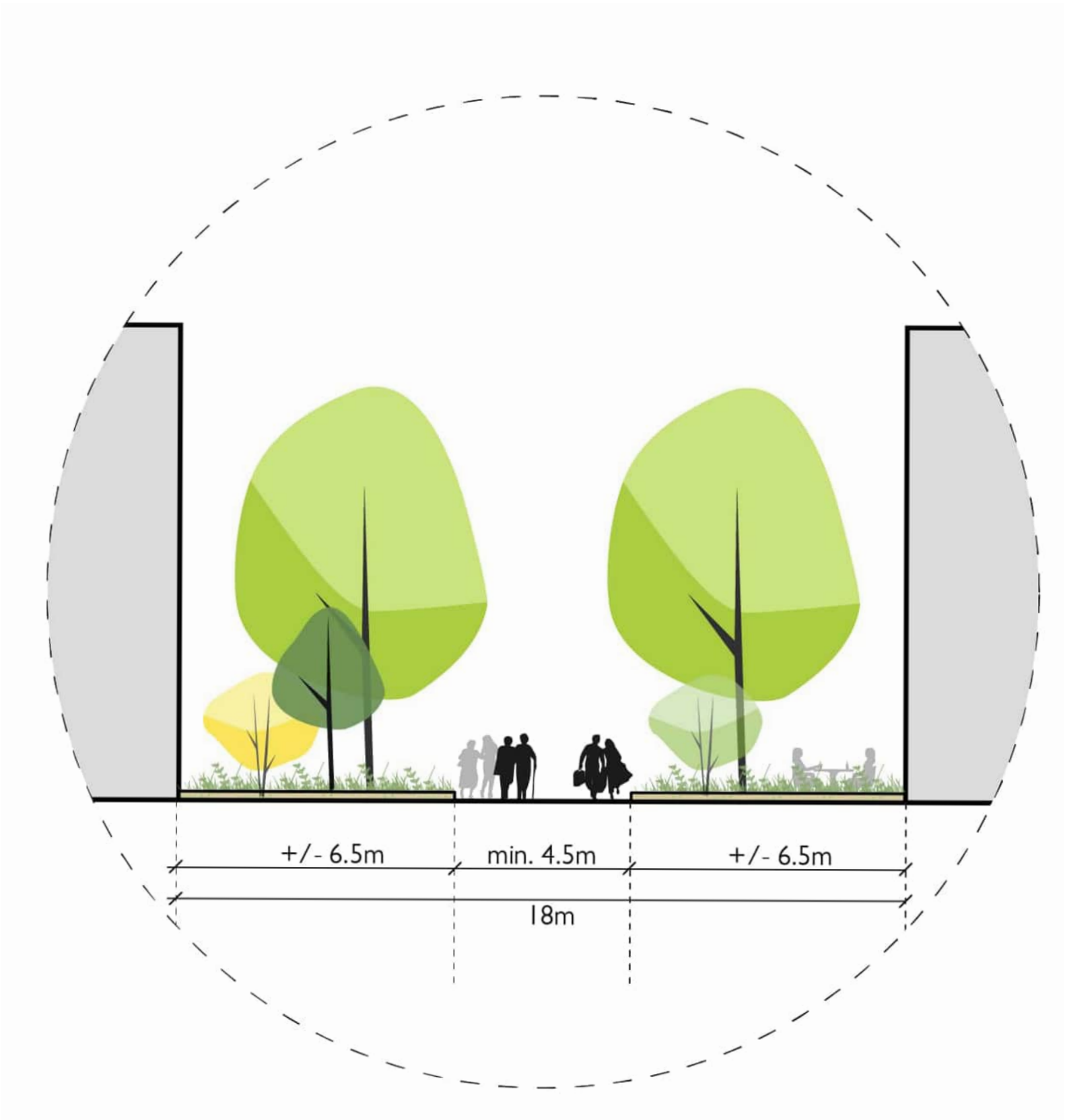
MODEL 1 - ‘STADSSTRAAT’

Het eerste ontwerpmodel voor de Augustijnenstraat is het profiel van een ‘stadsstraat’. Het huidige breed opgezette profiel wordt doorbroken waardoor verkeersstromen worden geremd en het gevoel van rustig te kunnen flaneren zal toenemen. De boomspiegels van de bestaande bomen worden vergoed en daar waar mogelijk met elkaar verbonden. Hierdoor ontstaan verschillende lineaire groene strips die tevens worden geïntroduceerd in het middenprofiel. De functionele zone voor onder andere expeditie (in één richting) wordt gewaarborgd met een minimale breedte van 4,5 meter.

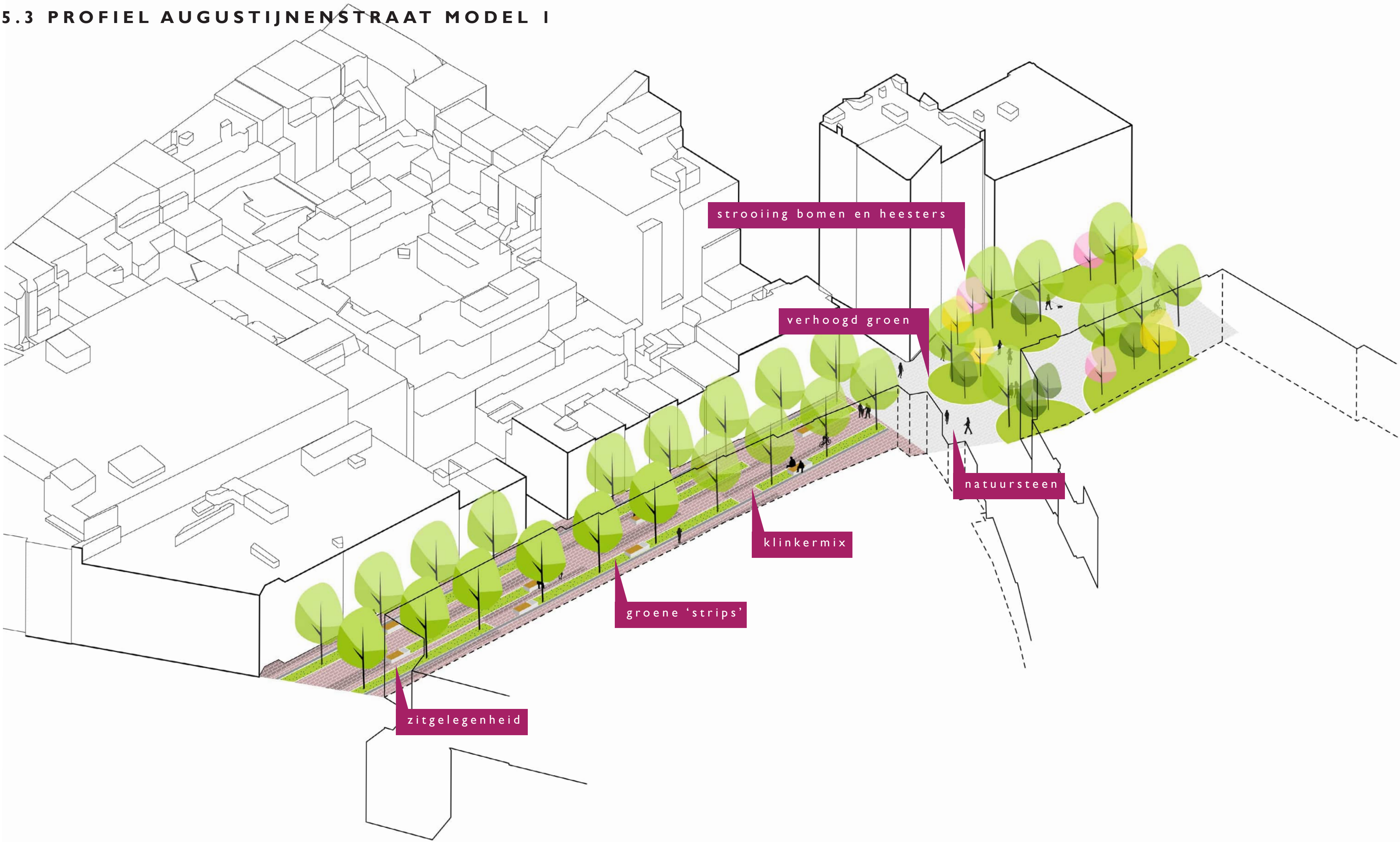

MODEL 2 - ‘PARKSTRAAT’

Het tweede ontwerpmodel voor de Augustijnenstraat is het profiel van een ‘parkstraat’. Het huidige breed opgezette profiel wordt sterk versmald naar het midden toe, tot een profiel van 4,5 meter breed. De functionele zone voor onder andere expeditie (in één richting) wordt hiermee gewaarborgd. Vanaf de gevels tot aan dit versmalde middenprofiel zal maximaal vergoed worden waardoor het gevoel van wandelen door een park ontstaat. Entrees zullen bereikbaar blijven door individuele toegangspaden en ruimte voor terrassen en dergelijke zal behouden blijven door hier simpelweg geen groen te introduceren.

5.3 PROFIEL AUGUSTIJNENSTRAAT MODEL I

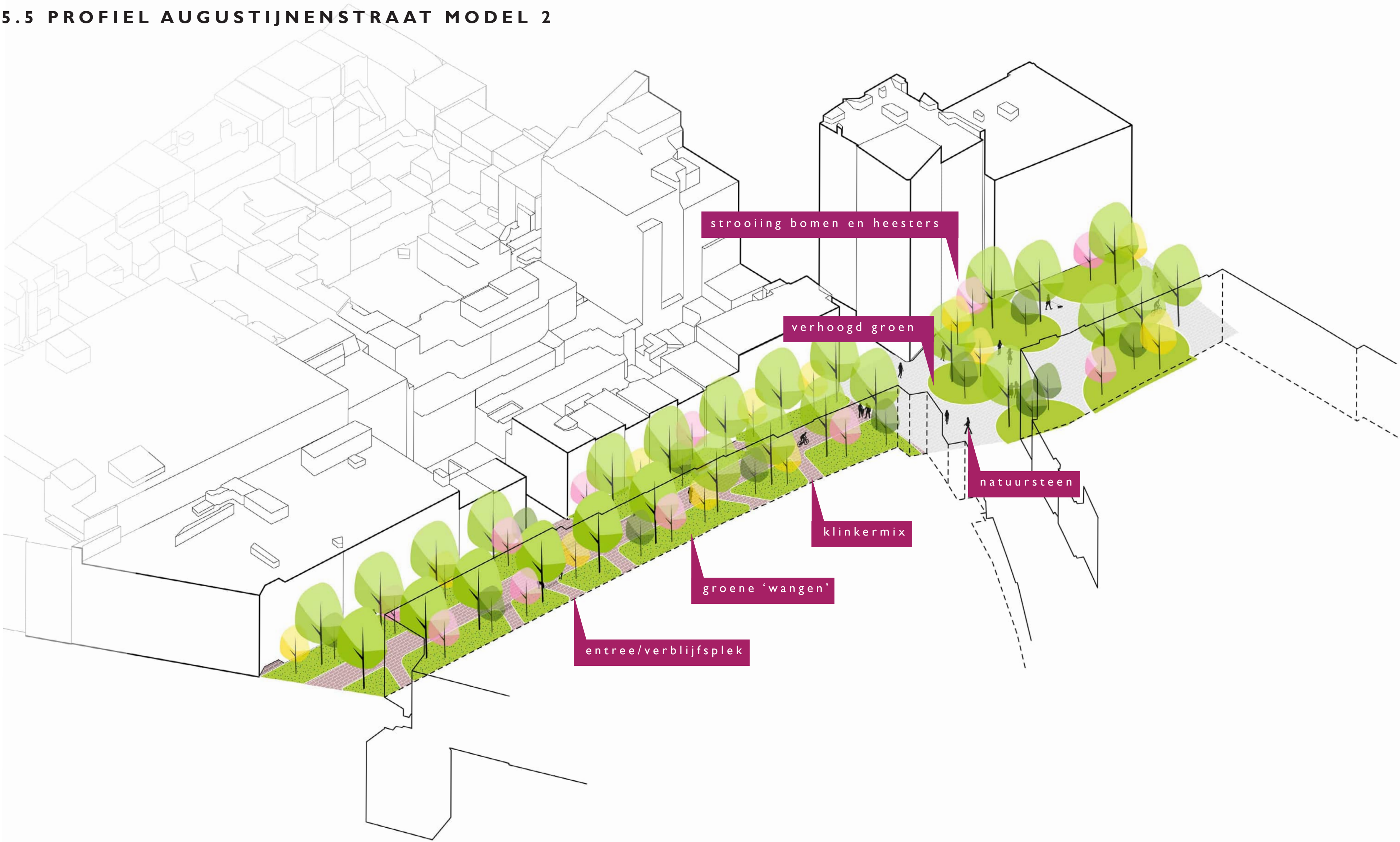

5.4 IMPRESSIEBEELD AUGUSTIJNENSTRAAT MODEL I

Augustijnenstraat - zicht richting 'Augustijnenplein'

5.5 PROFIEL AUGUSTIJNENSTRAAT MODEL 2

5.6 IMPRESSIEBEELD AUGUSTIJNENSTRAAT MODEL 2

Augustijnenstraat - zicht richting 'Augustijnenplein'

5.7 IMPRESSIEBEELD ‘AUGUSTIJNENPLEIN’

‘Augustijnenplein’ - huidig busplein richting Augustijnenstraat